

L'«operació Illa candidat» posa en escac els comuns

L'aposta del PSC pel ministre, ben valorat per la formació de Jéssica Albiach, complica la campanya de l'espai quant a perspectives i a discurs

Jéssica Albiach, en un debat al Parlament de Catalunya | Adrià Costa

Dimecres de la setmana passada, mentre el PSC omplia els últims titulars del 2020 amb la jugada de darrera hora de substituir Miquel Iceta per Salvador Illa com a cap de llista (<https://www.naciodigital.cat/noticia/213772/tancat-17-novembre-amb-aval-moncloa-pacte-secret-va-convertir-illa-relleu-iceta>), una gerra d'aigua freda queia sobre els comuns. Amb dificultats per incrementar els seus 8 diputats -a les eleccions del 21-D ja en van perdre tres-, els de Jéssica Albiach es troben ara amb un escenari encara més advers per créixer el 14-F. La seva principal frontera de vot és amb els socialistes i són conscients que el canvi de candidat del PSC, que han admès que els genera "preocupació", pot tenir un impacte més accentuat del que tenien previst.

Simptomàtic ha estat que el líder de Podem, Pablo Iglesias, disposat a abocar-se un cop més en la campanya catalana, hagi demanat de portes endins a la Moncloa que Illa sigui ja rellevat al capdavant del ministeri de Sanitat. Aquesta setmana ha estat la ministra de Treball, Yolanda Díaz, qui va verbalitzar públicament aquesta petició (<https://www.naciodigital.cat/noticia/213943/yolanda-diaz-demana-es-rellevi-ja-salvador-illa-ministre-sanitat>) amb l'argument que la pandèmia requereix tota la "concentració" i "entrega". La intenció d'Illa, però, és no deixar la cartera ministerial fins que arrenqui la campanya. El temor del PSC si Illa plega ara és que finalment les eleccions s'ajornin i el seu cap de llista, de qui en pretenen lluir la gestió tot i les males xifres d'Espanya i l'efecte *ministre*, quedi en els llimbs i sense

plataforma.

Les dades del CEO recollien fins ara quin era l'impacte d'un PSC amb Iceta de candidat sobre els comuns. El darrer baròmetre recull que un 5,2% dels ciutadans que van votar els comuns al 2017 ara estan ja decidits a donar suport als socialistes. És a dir, que per cada nou votants que tenien decidit tornar a votar comuns, n'hi havia un que ja tenia decidit donar suport al PSC. A l'inrevés, el sondeig apunta que un 2,3% dels que van votar socialistes a les últimes eleccions catalanes ara estarien disposats a apostar per la llista d'Albiach.

A aquest fet se sumen dues dades més. Illa està més ben valorat que Iceta entre els votants dels comuns. Però el més rellevant és l'índex de notorietat d'Illa entre la bossa de votants dels comuns: el coneixen un 88,3%, mentre que només un 52,6% coneixen a la candidata de l'espai, Albiach, que fa cinc anys que és diputada al Parlament. De fet, és molt més coneguda fins i tot entre els votants de la CUP (70,9%), ERC (57,6%) i JxCat (76,7%). Albiach és la candidata d'esquerres menys coneguda per l'electorat -un 45,8%-. En les darreres setmanes, En Comú Podem -es liquida definitivament el nom de Catalunya en Comú Podem- ha potenciat la seva figura a través d'una campanya de proximitat especialment intensa a Barcelona.

Candidata amb una baixa valoració

La darrera enquesta que ha publicat *El Periódico*

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/214056/enquesta-periodico-dona-victoria-al-psc-pero-majoria-absoluta-independentista?rlc=p1>) aquest cap de setmana és la primera que recull l'efecte Illa i és també reveladora en aquest sentit. Més enllà d'augurar que el PSC pot guanyar les eleccions, detalla que un 48,5% dels votants dels comuns preferirien el candidat socialista com a president de la Generalitat, mentre que un 20% escull la seva cap de llista. En aquest cas, el factor de què és el més factible juga un paper determinant. La de *La Vanguardia* (<https://www.naciodigital.cat/noticia/214089/erc-guanyaria-folgadament-14-f-tindria-majoria-absoluta-amb-junts-segons-enquesta-vanguardia>) afirma que obtindrien entre 6 i 7 escons i una valoració de només el 3,5 entre els seus votants, que valoren a Illa amb un 5,2 o a Junqueras amb un 5. Borràs, Aragonès, Sabater i fins i tot Chacón estan més ben valorats pels votants dels comuns que Albiach. I la valoració de la candidata és més alta entre els votants d'ERC, Junts o la CUP que entre els seus.

[noticia]213772[/noticia]

Amb aquestes prospeccions sobre la taula, els comuns hauran de decidir a partir d'ara com enfocaran la campanya per taponar la fuga cap al PSC. Burxar en la gestió de la pandèmia que ha fet el Govern de la Generalitat i reivindicar-se com la garantia de les polítiques socials impulsades des de la Moncloa pels seus socis és un dels seus *leitmotifs*, tal com demostren els darrers missatges d'Albiach sobre la factura de la llum (<https://twitter.com/jessicalbiach/status/1347981756088143881?s=20>). L'altre, ha estat presentar-se com la clàusula de seguretat de la via del diàleg per trencar els blocs i la llibertat dels presos a través de la reforma de la sedició.

Una batalla per influir en les aliances

De fet, la fórmula de Govern per la qual aposten és la d'una aliança d'esquerres de la mà d'ERC i del PSC del qual se'n reivindiquen argamassa. Els vetos creuats entre republicans i socialistes fan inviable (<https://www.naciodigital.cat/noticia/212418/vetos-junts-comuns-barren-pas-al-govern-ampli-reclama-erc>), però, aquesta aposta per molt que partits com Junts per Catalunya atiaran aquest fantasma en la seva pugna amb ERC. En les darreres setmanes, a més, els comuns han estat especialment bel·ligerants contra el PSC, a qui han acusat d'haver "renunciat a la governabilitat de Catalunya" i d'entorpir els indults i la reforma del codi penal. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/212414/comuns-reclamen-al-psoe-reformi-delicte-sedicio-abans-finals-any>) El líder al Congrés, Jaume Asens, ha estat el més explícit a l'hora de carregar contra el PSOE i el PSC per no encarar el conflicte amb celeritat malgrat els seus intents.

Caldrà veure com reorienten ara el missatge si el que pretenen és entrar en el cos a cos amb els socialistes. Primer, perquè criticar la gestió que ha fet Illa de la pandèmia suposaria carregar contra l'obra de la coalició de la Moncloa, de la qual en formen part. I després, perquè precisament Illa és la figura clau del PSC que va pactar el govern de Barcelona amb Ada Colau i també qui va participar de les reunions per garantir l'abstenció d'ERC a la investidura de Pedro Sánchez i, per tant, la viabilitat d'un executiu on també hi és Podem.

El perfil d'Illa també dista del d'Iceta (<https://www.naciodigital.cat/noticia/213763/salvador-illa-ministre-vacuna-pren-timo-psc>) . Si bé el líder del PSC entra en la confrontació verbal des de la ironia amb els seus rivals polítics, també amb els comuns, el ministre es caracteritza per fugir de les excentricitats i mantenir-se inalterable davant de provocacions. A més, Illa, a diferència d'Iceta, té interlocució directa i fluida amb ERC, amb la qual cosa perd força el paper d'intermediaris que pretenien exercir els comuns a l'hora de teixir ponts. Conscients de la capacitat limitada per créixer, la seva batalla és la de tenir capacitat d'influència o, fins i tot, la clau d'un pacte de govern.

[noticia]212418[/noticia]

Si bé l'elecció d'Illa com a candidat es presenta com a lesiva per a les perspectives dels comuns, a qui fins ara cap sondeig situa per sobre dels seus representants, la tria de la cap de cartell de la CUP tampoc és innòcua (<https://www.naciodigital.cat/noticia/213190/cup-guanyem-tanquen-acord-presentar-se-al-14-f-amb-sabater-cap-llista>) per a ells. Dolors Sabater va fer el salt a l'alcaldia de Badalona l'any 2015 encapçalant una candidatura que aplegava el suport explícit dels comuns i, en particular, d'Ada Colau. El divorci, però, es va constatar a les eleccions municipals de l'any passat, quan la direcció de Catalunya en Comú es va desentendre de la ja exalcaldessa. I a tot plegat se suma que la segona frontera electoral dels comuns és amb ERC, a qui, segons el darrer CEO, pensa votar un 2,5% dels electors que a l'any 2017 van apostar per Xavier Domènech.

Tot i això, un 40% dels votants de l'espai encara han de decidir si es mantindran fidels o bé optaran per una altra candidatura. En aquest nou context més advers, no reduir els 8 diputats que ara tenen serà una de les prioritats. Lluny queden en aquests moments els 11 escons que a la Catalunya Sí que es Pot de Lluís Rabell van encaixar com un fracàs per les expectatives altíssimes prèvies que s'havien generat mesos després de guanyar l'alcaldia de Barcelona. L'"operació Illa candidat" ha estat, en termes d'expectatives, un torpede per a un espai que, quan concorre a les eleccions catalanes, acaba trobant-se sempre en escac. Aquesta vegada, no ha estat una excepció.